

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (HE 32/2024 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Tea Niiranen, valtiovarainministeriö
- varapuheenjohtaja Jukka Varmo, Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit ry

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Verohallinto
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Keskuskauppakamari
- Suomen Tilintarkastajat ry
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön EU:n arvonlisäverokantoja koskeva direktiivi.

Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin direktiivin edellyttämät suoratoistona lähetettävien tai virtuaalisesti toteutettavien opetus-, tiede-, kulttuuri-, viihde- ja urheilutilaisuuksien, messujen ja näyttelyjen sekä muiden vastaavien tilaisuuksien verotuspaikkaa koskevat säännökset. Elinkeinonharjoittajalle luovutettavaan palveluun sovellettaisiin palvelukaupan myyntimaan yleissäännöstä, jolloin palvelu verotettaisiin ostajan sijoittautumispaikassa. Muulle kuin elinkeinonharjoittajalle luovutettu palvelu, joka liittyy opetukseen, tieteellisiin palveluihin, kulttuuri-, viihde- ja

Valiokunnan mietintö VaVM 5/2024 vp

urheilutilaisuuksiin, messuihin ja näyttelyihin ja muihin vastaaviin palveluihin sekä niiden järjestämiseen, verotettaisiin vastaavasti paikassa, johon muu kuin elinkeinonharjoittaja on sijoittautunut tai jossa hänellä on kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka.

Liikuntapalvelujen sekä teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten, elokuvanäytösten, näyttelyjen, urheilutapahtumien, huvipuistojen, eläintarhojen, museoiden sekä muiden vastaavien kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja laitosten pääsymaksuihin sovellettavaa alennettua verokantaa koskevan säännöksen sanamuotoa yhdenmukaistettaisiin vastaamaan direktiivin muotoilua. Säännökseen tehtäisiin lisäksi direktiivin edellyttämät tarkennukset siitä, että alennettu verokanta soveltuisi sekä fyysisiin tapahtumiin paikan päällä että suoratoistona lähetettäviin tapahtumiin.

Lisäksi lakiin tehtäisiin direktiivin edellyttämät taide-, keräily- ja antiikkiesineiden voittomarginaalijärjestelmää ja alennetun verokannan soveltamista koskevat muutokset. Marginaaliverotusmenettelyä ei sovellettaisi, jos verovelvolliselle jälleenmyyjälle luovutettuihin tai tämän maahan tuomiin taide-, keräily- ja antiikkiesineisiin sovelletaan alennettua verokantaa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksellä pannaan täytäntöön EU:n arvonnäköverokantoja koskeva direktiivi. Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa esitykseen on suhtauduttu myönteisesti, joskin toivottiin suoratoiston ja liikuntapalveluiden määritelmiin liittyen eräitä täsmennyksiä. Lisäksi on nostettu esille yleisempi tarve vauhdittaa ohjelma- ja tapahtuma-alan kasvua verotuksen keinoin, kuten esimerkiksi nostamalla kulttuuri- ja liikuntaetujen tasoa.

Esityksen mukaisesti arvonnäköverolakiin tehtäisiin direktiivin pakollisen sääntelyn edellyttämät muutokset virtuaalitapahtumien verotuspaikasta. Sääntelyn tavoitteena on varmistaa, että kyseiset tapahtumat tulevat verotetuiksi kulutusjäsenvaltiossa eli siinä jäsenvaltiossa, johon ostaja on sijoittautunut. Lisäksi arvonnäköverolain kulttuuri-, viihde-, urheilu- ja vastaavien tapahtumien ja palvelujen alennettua verokantaa koskevien säännösten sanamuotoja yhdenmukaistettaisiin arvonnäköverodirektiivin sanamuotoja vastaaviksi. Alennettu verokanta soveltuisi sekä fyysisiin tapahtumiin paikan päällä että suoratoistona lähetettäviin tapahtumiin. Esityksen mukaan tarkoituksena ei ole kaventaa kyseisiin tapahtumiin ja palveluihin sovellettavan alennetun verokannan soveltamisalaa.

Arvonnäköverolakiin tehtäisiin direktiivin pakollisen sääntelyn edellyttämät muutokset, jotka koskevat taide-, keräily- ja antiikkiesineiden voittomarginaaliverotusjärjestelmän ja alennetun verokannan soveltamista. Tältä osin tavoitteena on parantaa kilpailuneutraalisuutta EU:ssa. Voittomarginaaliverotusta ei enää sovellettaisi alennetulla verokannalla hankittujen taide-esineiden jälleenmyyntiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 5/2024 vp

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Kyse on direktiiviin perustuvasta sääntelystä. Valiokunnalla ei ole myöskään huomautettavaa ehdotettuun sääntelytapaan. Direktiivi ei sisällä suoratoiston määritelmää. Esityksen mukaan sen varmistamiseksi, että laki on yhdenmukainen direktiivin sääntelyn kanssa, lakiin ei ole myöskään ehdotettu sisällytettäväksi tällaista määritelmää. Suoratoiston määritelmää on avattu esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 32/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 7.5.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Saara Hyrkkö vihr
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Janne Heikkinen kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Joona Räsänen sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Pia Viitanen sd
varajäsen Pauli Aalto-Setälä kok
varajäsen Janne Jukkola kok
varajäsen Jaana Strandman ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen